

23. Jahrestagung des Deutsch-Ungarischen Forums

*A Magyar-Német Fórum
23. éves közgyűlése*

Dritte Tagung des
Jungen Deutsch-Ungarischen Forums

*A Fiatalok Magyar-Német Fórumának
3. tanácskozása*

28./29. November 2013
2013. november 28./29.
Berlin

Tagungsort | **Helyszínek**

Auswärtiges Amt (Europasaal)

Unterwasserstr. 10, 10117 Berlin

Arbeitssprachen | **Munkanyelv**

Deutsch und Ungarisch, mit Simultanübersetzung

Magyar és német, szinkrontolmácsolással

Koordination | **Szervezők**

Institut für Europäische Politik

Bundesallee 23

D-10717 Berlin

Tel: +49-30-889 13 40

E-Mail: info@iep-berlin.de | www.iep-berlin.de

Koordination: Dr. Funda Tekin

Deutsch-Ungarische
Industrie- und Handelskammer
Német-Magyar
Ipari és Kereskedelmi Kamara

Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer

Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara

Lovőház utca 30.

H-1024 Budapest

Tel: +36-1-345 76 00

E-Mail: info@ahkungarn.hu | www.duihk.hu

Koordination: Dirk Wölfer

Tagungssekretariat | **Titkárság**

Eike Hortsch, Mobil: +49 178 13 45 762

Dirk Wölfer, Mobil: +36 30 200 1876

Deutsch-Ungarisches Forum 2013

Auf Initiative der Europäischen Bewegungen in Ungarn und Deutschland und unter Federführung des Instituts für Europäische Politik wurde im Juni 1991 mit Unterstützung der damaligen Regierungschefs, József Antall und Helmut Kohl in Budapest das erste Deutsch-Ungarische Forum durchgeführt. Das Deutsch-Ungarische Forum ist heute eine der wichtigsten Institutionen im gesellschaftlichen Dialog zwischen Deutschland und Ungarn. Ziel des Forums ist es, aktuelle Fragen der gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Entwicklung beider Länder im offenen Dialog zu diskutieren und gemeinsame Antworten zu finden, die auch den Erfordernissen der europäischen Integration Rechnung tragen.

Das Deutsch-Ungarische Forum ist Plattform für alle gesellschaftlichen Gruppen. Als bilaterale Gesprächsinitiative fördert es den Gedanken- und Erfahrungsaustausch zwischen Vertretern und Experten aus Politik, Wirtschaft, Kultur, Wissenschaft und Zivilgesellschaft in beiden Ländern. Sachlichkeit und parteipolitische Ausgewogenheit gehören zu den Grundprinzipien der Tätigkeit des Forums. Aufgrund der großen Bedeutung des Forums für die bilateralen Beziehungen fördern die Regierungen und insbesondere die Außenministerien beider Länder seine Arbeit von Beginn an auf höchster Ebene.

Magyar-Német Fórum 2013

A Magyar-Német Fórum első közgyűlésére 1991. júniusában az Európa-Mozgalom Magyar és Német Tanácsának kezdeményezésére, Antall József és Helmut Kohl akkori kormányfők támogatásával, az Európa-politikai Intézet szervezésében került sor. Ma a Magyar-Német Fórum a két ország közötti társadalmi kapcsolatok egyik legfontosabb intézménye. A fórum célja, hogy a résztvevők nyílt párbeszédben vitathassák meg a két ország társadalmi és gazdasági fejlődésének aktuális kérdéseit és olyan közös válaszokat fogalmazzanak meg, amelyek figyelembe veszik az európai integráció szempontjait is.

A Magyar-Német Fórum találkozási platformot nyújt az összes társadalmi csoport számára. Kétoldalú kezdeményezésként segíti a két ország közötti eszme- és véleménycserét a politika, gazdaság, kultúra, tudomány és civil szervezetek képviselői, szakértői között. Ezért a Fórum tevékenységének alapvető jellemzője a tárgyilagosság és a pártpolitikai kiegyensúlyozottság. Tekintettel a kétoldalú kapcsolatokban betöltött kiemelkedő jelentőségére, a Fórum munkáját kezdetektől fogva a legmagasabb szinten is támogatja a két ország kormánya, különösen a két külügyminisztérium.

ab 14.00 **Einschreibung und Kaffee**

15.00 **PLENUM**

Eröffnung

Elmar BROK, MdEP

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Vorsitzender des Ausschusses für Auswärtige Angelegenheiten des Europäischen Parlaments, Brüssel/Berlin

Prof. Dr. Péter BALÁZS

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Außenminister Ungarns a.D.; Vizepräsident des Ungarischen Rates der Europäischen Bewegung, Budapest

Grußworte seitens der Außenministerien beider Länder

Dr. Peter SCHOOF

Beauftragter für Grundsatzfragen der Beziehungen zu den EU-Mitgliedstaaten, Auswärtiges Amt, Berlin

Gergely PRÖHLE

Stellvertretender Staatssekretär, Außenministerium Ungarns, Budapest

16.15-16.45 **Kaffeepause**

16.45 **PLENARDISKUSSION (PLENUM)**

Die Zukunft der Europäischen Union aus deutscher und ungarischer Perspektive – Bestandsaufnahme und Ausblick

Vorsitz

Elmar BROK, MdEP

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Vorsitzender des Ausschusses für Auswärtige Angelegenheiten des Europäischen Parlaments, Brüssel/Berlin

Prof. Dr. Péter BALÁZS

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Außenminister Ungarns a.D.; Vizepräsident des Ungarischen Rates der Europäischen Bewegung, Budapest

Redner

Gergely GULYÁS, MdNV

Stellvertretender Vorsitzender, Ausschuss für Menschenrechte, Minderheiten, zivile und religiöse Angelegenheiten, Budapest

Regisztráció és büfé

14.00 órától

PLENÁRIS ÜLÉS

15.00

Megnyitó

Elmar BROK, európai parlamenti képviselő

a Magyar-Német Fórum társelnöke; az Európai Parlament
Külügyi Bizottságának elnöke, Brüsszel/Berlin

Prof. Dr. BALÁZS Péter

a Magyar-Német Fórum társelnöke; Magyarország volt külügy-
minisztere; az Európa Mozgalom Magyar Tanácsának alelnöke,
Budapest

A két külügyminisztérium képviselőinek nyitóbeszéde

Dr. Peter SCHOOF

EU-tagállamokkal kapcsolatos stratégiáért felelős megbízott,
Német Szövetségi Köztársaság Külügyminisztériuma, Berlin

PRÖHLE Gergely

helyettes államtitkár, Magyarország Külügyminisztériuma,
Budapest

Kávészünet

16.15-16.45

PANELVITA (PLENÁRIS ÜLÉS)

16.45

**Az Európai Unió jövője német és magyar
szemszögből – helyzetértékelés és kilátások**

Elnököl

Elmar BROK, európai parlamenti képviselő

a Magyar-Német Fórum társelnöke; az Európai Parlament
Külügyi Bizottságának elnöke, Brüsszel/Berlin

Prof. Dr. BALÁZS Péter

a Magyar-Német Fórum társelnöke; Magyarország volt külügy-
minisztere; az Európa Mozgalom Magyar Tanácsának alelnöke,
Budapest

Beszédek

GULYÁS Gergely, parlamenti képviselő

elnökhelyettes, Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi
bizottság, Budapest

Donnerstag, 28. November 2013

Michael ROTH, MdB

Europapolitischer Sprecher, SPD-Bundestagsfraktion, Berlin

József SZÁJER, MdEP

Stellvertretender Vorsitzender, Fraktion der Europäischen Volkspartei, Brüssel

Dr. Barbara LIPPERT

Forschungsdirektorin, Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), Berlin

Diskussion

18.45

Bustransfer zur Botschaft von Ungarn

Unter den Linden 76, 10117 Berlin

19.00

DINNERBUFFET

auf Einladung des Botschafters von Ungarn

Grußworte

Dr. József CZUKOR

Botschafter von Ungarn in der Bundesrepublik Deutschland, Berlin

Dr. Matei I. HOFFMANN

Botschafter der Bundesrepublik Deutschland in Ungarn, Budapest

2013. november 28., csütörtök

Michael ROTH, szövetségi parlamenti képviselő

európa-politikai szóvivő, SPD frakció, Berlin

SZÁJER József, európai parlamenti képviselő

alelnök, Európai Néppárt képviselőcsoport, Brüsszel

Dr. Barbara LIPPERT

kutatási igazgató, SWP Tudomány és Politika Alapítvány, Berlin

Vita

Busztranszfer a Magyar Nagykövetségre

Unter den Linden 76, 10117 Berlin

18.45

ESTI FOGADÁS

**Magyarország németországi Nagykövete
meghívásából**

19.00

Köszöntő

Dr. CZUKOR József

Magyarország németországi Nagykövete, Berlin

Dr. Matei I. HOFFMANN

a Németországi Szövetségi Köztársaság magyarországi Nagykövete, Budapest

09.00-11.00

PARALLELE SITZUNGEN DER ARBEITSGRUPPEN

09.00-11.00

ARBEITSGRUPPE I

**Wachstum, Wettbewerbsfähigkeit, Innovation und
duale Ausbildung: Deutsche und ungarische
Perspektiven**

Vorsitz und Einführung

Gabriel A. BRENNAUER

Geschäftsführender Vorstand, Deutsch-Ungarische Industrie- und
Handelskammer, Budapest

Dr. László PARRAGH

Präsident, Ungarische Industrie- und Handelskammer, Budapest

Statements

Jürgen GRUNERT

Mitglied der Geschäftsleitung / CFO, IT Services Hungary Kft.,
Budapest

Levente SZABÓ

Generaldirektor, Takarekbank Zrt., Budapest

Dr. Joachim VOLZ

DIW Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung e.V., Berlin

Prof. Dr. Béla TOMKA

Universität Szeged

Diskussion

09.00-11.00

ARBEITSGRUPPE II

**Die Rolle regionaler Kooperationen für die Zukunft
Europas**

Vorsitz

Prof. Dr. Mathias JOPP

Direktor, Institut für Europäische Politik, Berlin

Prof. Dr. Ellen BOS

Leiterin, Donau-Institut für Interdisziplinäre Forschung, Andrassy
Universität Budapest

A TEMATIKUS PANELEK PÁRHUZAMOS ÜLÉSE

09.00-11.00

I. PANEL

09.00-11.00

**Növekedés, versenyképesség, innováció
és duális szakképzés: német és magyar perspektívák**

Elnököl

Gabriel A. BRENNAUER

ügyvezető elnökségi tag, Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi
Kamara, Budapest

Dr. PARRAGH László

elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Budapest

Beszédek

Jürgen GRUNERT

pénzügyi ügyvezető igazgató, IT Services Hungary Kft., Budapest

SZABÓ Levente

vezérigazgató, Takarékbank Zrt., Budapest

Dr. Joachim VOLZ

DIW Német Gazdaságkutató Intézet, Berlin

Prof. Dr. TOMKA Béla

Szegedi Tudományi Egyetem, Szeged

Vita

II. PANEL

09.00-11.00

**A regionális együttműködések szerepe Európa
jövőjében**

Elnököl

Prof. Dr. Mathias JOPP

igazgató, Európai Politika Intézet, Berlin

Prof. Dr. Ellen BOS

igazgató, Duna Intézet Interdiszciplináris kutatási intézet, Andrassy
Egyetem Budapest

Einführung

Edit SZILÁGYINÉ BÁTORFI

Stellvertretende Abteilungsleiterin, Visegrád-Koordinatorin, Außenministerium Ungarns, Budapest

Statements

Michael STÜBGEN, MdB

Europapolitischer Sprecher, CDU/CSU-Bundestagsfraktion, Berlin

József ÉKES, MdNV

Stellvertretender Fraktionsvorsitzender des Fidesz; Mitglied des Haushaltsausschusses, Budapest

Dr. Gerhard SABATHIL

Direktor, Europäischer Auswärtiger Dienst, Brüssel

Diskussion

09.00-11.00

ARBEITSGRUPPE III

Junges Deutsch-Ungarisches Forum

World Café-Format mit Experten zu aktuellen europäischen Themen

Vorsitz

Manuel SARRAZIN, MdB

Europapolitischer Sprecher, Bündnis 90/Die Grünen-Bundestagsfraktion, Berlin

Dr. Funda TEKIN

Institut für Europäische Politik, Berlin

Diskussionsgruppen

- A. **Wege aus Krise und Jugendarbeitslosigkeit: Reformen und Solidarität in Europa**
Eva RINDFLEISCH, Konrad-Adenauer-Stiftung, Berlin
- B. **Der Wert Europas**
Julian PLOTTKA, Institut für Europäische Politik, Berlin
- C. **Europäische Nachbarschaftspolitik**
Dr. Stefanie ELIES, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin
- D. **Informationelle Selbstbestimmung zwischen Facebook und NSA**
Jörg POHLE, Alexander von Humboldt Institut für Internet

11.00-11.15

Kaffeepause

Nyitóbeszéd

SZILÁGYINÉ BÁTORFI Edit

főosztályvezető-helyettes, V4 nemzeti koordinátor, Magyarország
Külügyminisztériuma, Budapest

Beszédek

Michael STÜBGEN, szövetségi parlamenti képviselő

európa-politikai szóvivő, CDU/CSU frakció, Berlin

ÉKES József, parlamenti képviselő

a Fidesz frakció elnökhelyettese; a Költségvetési bizottság tagja,
Budapest

Dr. Gerhard SABATHIL

igazgató, Európai Külügyi Szolgálat, Brüsszel

Vita

III. PANEL

Fiatalok Magyar-Német Fóruma

09.00-11.00

World Café formában aktuális európai témák szakértőivel

Elnökök

Manuel SARRAZIN, szövetségi parlamenti képviselő

európa-politikai szóvivő, Bündnis 90/Die Grünen frakció, Berlin

Dr. Funda TEKIN

igazgató helyettes, Európai Politika Intézet, Berlin

Vitacsoportok

- A. **Kilábalási utak a válságból és fiatalok munkanélküliségéből: reformok és szolidaritás Európában**
Eva RINDFLEISCH, Konrad Adenauer Alapítvány, Berlin
- B. **Európa értéke**
Julian PLOTTKA, Európai Politika Intézet, Berlin
- C. **Európai szomszédságpolitika**
Dr. Stefanie ELIES, Friedrich Ebert Alapítvány, Berlin
- D. **Információs önrendelkezés a Facebook és az NSA között**
Jörg POHLE, Alexander von Humboldt Internetkutatói és Társadalmi Intézet, Berlin

Kávészünet

11.00-11.15

11.15-14.00

SCHLUSSPLENUM

Europa als Vision und Wertegemeinschaft

Vorsitz

Elmar BROK, MdEP

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Vorsitzender des Ausschusses für Auswärtige Angelegenheiten des Europäischen Parlaments, Brüssel/Berlin

Prof. Dr. Péter BALÁZS

Ko-Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums; Außenminister Ungarns a.D.; Vizepräsident des Ungarischen Rates der Europäischen Bewegung, Budapest

Berichte aus den Arbeitsgruppen

Dr. László PARRAGH

Präsident, Ungarische Industrie- und Handelskammer, Budapest

Prof. Dr. Mathias JOPP

Direktor, Institut für Europäische Politik, Berlin

Manuel SARRAZIN, MdB

Europapolitischer Sprecher, Bündnis 90/Die Grünen-Bundestagsfraktion, Berlin

Statements aus den Parlamenten

Arnold VAATZ, MdB

Stellvertretender Vorsitzender, CDU/CSU-Bundestagsfraktion, Berlin

György CSÓTI, MdNV

Vorsitzender, Ungarisch-Deutsche Freundschaftsgruppe, Budapest

12.45-13.40

ABSCHLUSSANSPRACHE

Günther OETTINGER

Mitglied der Europäischen Kommission, Brüssel

13.40

Schlussworte und Einladung nach Budapest

József SZÁJER, MdEP

Stellvertretender Vorsitzender, Fraktion der Europäischen Volkspartei, Brüssel

Prof. Dr. Norbert KROÓ

Präsident des Ungarischen Rates der Europäischen Bewegung; Vizepräsident der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Budapest

14.00

Imbiss und Ende der Konferenz

PLENÁRIS ÜLÉS

11.15-14.00

Európa, mint vízió és értékközösség

Elnököl

Elmar BROK, európai parlamenti képviselő

a Magyar-Német Fórum társelnöke; az Európai Parlament Külügyi Bizottságának elnöke, Brüsszel/Berlin

Prof. Dr. BALÁZS Péter

a Magyar-Német Fórum társelnöke; Magyarország volt külügyminisztere; az Európa Mozgalom Magyar Tanácsának alelnöke, Budapest

A munkacsoportok beszámolóí

Dr. PARRAGH László

elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Budapest

Prof. Dr. Mathias JOPP

igazgató, Európai Politika Intézet, Berlin

Manuel SARRAZIN, szövetségi parlamenti képviselő

európa-politikai szóvivő, Bündnis 90/Die Grünen frakció, Berlin

A két parlament bilaterális baráti tagozatainak vezetői

Arnold VAATZ, szövetségi parlamenti képviselő

CDU/CSU frakció elnökhelyettese, Berlin

CSÓTI György, parlamenti képviselő

elnök, Magyar-Német Baráti Tagozat, Budapest

ZÁRÓBESZÉDEK

12.45-13.40

Günther OETTINGER

az Európai Bizottság tagja, Brüsszel

Köszönetnyilvánítás és meghívás a következő Fórumra

13.40

SZÁJER József, európai parlamenti képviselő

alelnök, Európai Néppárt képviselőcsoport, Brüsszel

Prof. Dr. KROÓ Norbert

elnök, Európa Mozgalom Magyar Tanácsa; alelnök, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest

Büféebéd, a rendezvény vége

14.00

Institut für Europäische Politik (IEP)

Das Institut für Europäische Politik wurde 1959 gegründet. Es zählt zu den führenden außen- und europapolitischen Forschungseinrichtungen der Bundesrepublik Deutschland und ist Mitglied der Europäischen Bewegung Deutschland (EBD). Das IEP arbeitet an einer Schnittstelle von Wissenschaft und Politik, Verwaltung und politischer Bildung. Die interdisziplinär und europäisch ausgerichteten Aktivitäten des IEP zielen darauf, durch die wissenschaftliche Analyse von Problemen europäischer Politik sowie durch die Erarbeitung politischer Optionen zur Förderung der europäischen Einigung beizutragen.

Ungarischer Rat der Europäischen Bewegung

Der Ungarische Rat der Europäischen Bewegung wurde 1990 Mitglied der internationalen Organisation der Europäischen Bewegung, welche als Nachfolger des „Internationalen Komitees für die Einheit Europas“ gegründet wurde. Der Ungarische Rat erkennt die Grundsätze der Europäischen Bewegung als seine eigenen an: auf der Basis der Achtung der Menschenrechte, der Prinzipien von Frieden, Demokratie und Freiheit, Solidarität und Bürgerbeteiligung die Einigung Europas zu fördern. Der Gründungspräsident der Ungarischen Bewegung war Prof. Domokos Kosáry, damaliger Präsident der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (UAW). Zuletzt übernahm Prof. Norbert Kroó, Vizepräsident a.D. der UAW, die Präsidentschaft. Generalsekretär ist Prof. Tibor Asbóth.

Institut für Europäische Politik (IEP)

Az Institut für Europäische Politik 1959-ben jött létre, a Németországi Szövetségi Köztársaság vezető kül- és biztonságpolitikai kutatóintézetei között tartják számon. Az IEP szakterülete a tudomány, a politika, a közigazgatás és a politikai képzés metszeteként jellemezhető. Az intézet interdiszciplináris, európai integrációs orientációjú tevékenységének célja az, hogy – az Európa-politika problémafelvetéseinek tudományos elemzésével, politikai megoldási módok kidolgozásával – erősítse az európai egységesedést.

Az Európa Mozgalom Magyar Tanácsa

Az Európa Mozgalom Magyar Tanácsa (EMMT) 1990-ben lett tagja az Európa Mozgalom nemzetközi szervezetének, amely a „Nemzetközi Bizottság Európa Egységéért” utódjaként alakult meg 1948-ban. Az EMMT magáénak vallja a nemzetközi Európa Mozgalom alapelveit: az emberi jogok tiszteletben tartását, a béke, a demokrácia, a szabadság, a szolidaritás, a polgári részvétel alapelveit, az európai egységesedést. Az EMMT alapító elnöke Prof. Kosáry Domokos, a Magyar Tudományos Akadémia akkori elnöke volt. A szervezet jelenlegi elnöke Prof. Dr. Kroó Norbert akadémikus, főtitkára pedig Prof. Dr. Asbóth Tibor.

Träger des Deutsch-Ungarischen Forums A Magyar-Német Fórum rendezői

In der Bundesrepublik Deutschland | Németországban

Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums |
a Magyar-Német Fórum elnöke, Berlin
Elmar BROK, MdEP

Ehrenpräsident | *tiszteletbeli elnök:*
Otto WOLFF von AMERONGEN †

Institut für Europäische Politik
Prof. Dr. Mathias JOPP
Direktor | igazgató

Netzwerk Europäische Bewegung Deutschland |
Németországi Európa Mozgalom Hálózat
Dr. Rainer WEND
Präsident | elnök

Europa-Union Deutschland |
Németországi Európa-Unión
Rainer WIELAND, MdEP
Präsident | elnök

In der Republik Ungarn | Magyarországon

Präsident des Deutsch-Ungarischen Forums |
a Magyar-Német Fórum elnöke, Budapest
Prof. Dr. Péter BALÁZS

Ungarischer Rat der Europäischen Bewegung |
Európa-Mozgalom Magyar Tanácsa
Prof. Dr. Norbert KROÓ
Präsident | elnök

Europa Institut Budapest | Budapesti Európa Intézet
Prof. Dr. Ferenc GLATZ
Direktor | igazgató

Die Veranstalter danken den Förderern der Aktivitäten des Deutsch-Ungarischen Forums:

A rendezők a Magyar-Német Fórum támogatásáért köszönetet mondanak a következő intézményeknek:

Auswärtiges Amt

Auswärtiges Amt, Berlin
Külügyi Hivatal, Berlin

KÜLÜGYMINISZTERIUM

Außenministerium
Ungarns, Budapest
Magyarország Külügy-
minisztériuma, Budapest

BOTSCHAFT
VON
UNGARN

Botschaft von Ungarn, Berlin
Magyarország Nagykövetsége,
Berlin

Impressum

Institut für Europäische Politik | Bundesallee 23 | D-10717 Berlin
Tel: +49-30-889 13 40 | info@iep-berlin.de | www.iep-berlin.de